

ALCOVER, A.M. - MOLL, F. de B.: *Diccionari català-valencià-balear*. 10 vols. Palma de Mallorca, 1988.

ARCHIDUQUE LUIS SALVADOR: *Las Baleares. La pesca*. Barcelona, 1983.

Id. *Las Antiguas Pitiusas*. Palma de Mallorca, 1982.

BAUCHOT, M.L. - A. PRAS: *Guía de los peces de mar de España y Europa*. Barcelona, 1982.

Capítols de política i bon govern de la Illa de Iviça fets en 1655. FAJARNÉS 1930.

Catálogo de denominaciones de especies acuícolas españolas. FROM. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación. 2 vols. Madrid, 1985.

COROMINES, J.: *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. 9 vols. Barcelona, 1988-1991.

DESPUIG, Cristòfor: *Els Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa*. Barcelona, 1981.

FABRA, P.: *Diccionari General de la llengua catalana*. Barcelona, 1988.

FAJARNÉS TUR, E.: *Política económica de Ibiza en el siglo XVII*. Palma de Mallorca, 1930.

GRIERA, A.: *Els ormeigs de pescar. Els noms dels peixos*. Barcelona, 1968.

JUANA SARDON, Eduardo de: *Guía de pescados y mariscos de consumo usual en España*. Barcelona, 1987.

Llibre del Mostassaf d'Eivissa. Madrid, 1977. Edició facsímil a cura d'A. Soberanas.

MARÍ TUR, J.: *Terminologia marina d'Eivissa*. Eivissa, 1991.

MASSUTÍ OLIVER, M.: *Peixos de les Balears*. 3 làmines. Conselleria d'Agricultura i Pesca. Palma de Mallorca, 1989.

MELIÀ I CAULES, Miquel: *Un Manuscrit sobre ictiologia menorquina del fons de la Biblioteca de la Real. «Randa»*, 1981, pp. 79-140.

PONS, A.: *Llibre del Mostassaf de Mallorca*. Mallorca, 1949.

Qui vol peix... Aportació a l'estudi dels ormeigs de pesca i al vocabulari nàutic de Formentera. I.E.E. Eivissa, 1990.

SOSTOA, Adolfo de: *Peixos. A Història Natural dels Països Catalans*. Volum 11. Barcelona, 1990.

SPELBRINK, W.: *Die Mittelmee-rinseln Eivissa und Formentera*. Butlletí de Dialectologia Catalana, XXIV, 1936, pp. 184-281.

Història dels llinatges de quatre eivissencs distingits

Per Joan Planells Ripoll

Aquest article és un resum de la conferència que pronuncià el senyor Planells Ripoll el dia 4 de novembre de 1991 dins del XVIIe Curs Eivissenc de Cultura, organitzat per l'I.E.E.

Felip Curtoys Valls.

hagin destacat en algun aspecte.

Els pares de Felip Curtoys i Antoni Albert varen ser les primeres persones d'aquests cognoms que s'establiren a Eivissa i en les conferències respectives ja se'n donaran detalls suficients, aquí nosaltres ens centrarem en els cognoms Serra, Orvay, Valls, Nieto, Puget i Viñas.

SERRA

El cognom Serra existeix a Eivissa des dels primers temps de la conquesta catalana. L'any 1273 ja es fa menció d'un Guillem Serra, home de Portmany.

A la darrereria del segle XV un metge eivissenc anomenat Jaume Serra devia residir a Barcelona on va atendre la salut del rei Ferran II.

Durant el segle XVI a Eivissa hi hagué tres notaris de cognom Serra: Gregori Serra, Joan Miquel Serra, que fou jurat en cap l'any 1548, i Francesc Serra.

En el segle XVII es troba un altre metge de l'estirp dels Serres, el doctor Lluç Serra, que exercí la seua professió a l'illa. Lluís Serra, fill del doctor Lluç, fou el quart notari eivissenc conegut de cognom Serra.

Els Serres es multiplicaren molt a la campanya, sobretot al quartó de Balansat i al quartó de Portmany. Més tard se'n troben també en abundància al Pla de les Salines. D'una família de propietaris rurals de dit pla, la dels Serres de Ca's Margalits, en procedia el canonge Vicent Serra Orvay.

ORVAI

Els Orvais es troben també a Eivissa

Aquesta conferència vol ser una mena d'introducció a les altres quatre del Curs Eivissenc de Cultura 1991, dedicades cada una d'elles a un personatge de la nostra cultura: Vicent Serra Orvay, Felip Curtoys Valls, Antoni Albert Nieto i Narcís Puget Viñas.

Per història dels seus llinatges entenem senzillament determinar quan va començar a existir a les nostres illes un dels vuit cognoms que designaven aquestes persones, i si és possible, establir una connexió entre elles i els «importadors» de dits cognoms, fent ressortir també altres persones dels llinatges respectius que

Antoni Albert i Nieto.

des del segle XIII. A principis del segle XIV es fa menció d'un notari anomenat Berenguer Orvai. A la darreria del segle XV una rama dels Orvais s'eleva socialment i s'estableix a l'estament anomenat de mà major. Durant els segle XVI i XVII almenys cinc membres d'aqueixa estirp exerciren el càrrec de jurat en cap: Guimó Orvai, Miquel Orvai, Francesc Orvai, Pere Orvai Sirvent, Pere Orvai «de Blanes» Díaz. A la fi del segle XVII aqueixos Orvais de mà major s'extingiren.

El cognom Orvai abundà sempre molt al quartó de les Salines. Catalina Orvai Palerm, mare del nostre canonge, descendia per línia paterna d'Orvais del dit quartó; però per línia materna entroncava amb una antiga família vilera de mà major, la darrera generació de la qual es dedicà a treballar la terra en les pròpies finques de Sant Jordi. Aqueixa branca de Palerm era la que descendia d'Antonio Pau Palerm Rosselló, jurat en cap els anys 1617-18 i 1622-23.

VALLS

L'estirp dels Valls de la qual procedia Felip Curtoys per part de mare no tenia res a veure amb l'antiga família de cavallers dels segles XV i XVI que donà nom al Puig d'en Valls. Tenia el

seu origen en Maurici Valls, un fuster natural de Manresa que s'establí a Eivissa a la darreria del segle XVII. Josepa Valls Gotarredona, mare de Felip Curtoys, n'era rebesnéta. La connexió entre els dos l'establien el doctor en medicina Josep Valls Blasco, fill del fuster, l'apotecari Josep Valls Escandell, fill de l'apotecari anterior i pare de Josepa Valls Gotarredona. Josepa es casà l'any 1836 amb Felip Curtoys Espiés, tinent retirat, i d'aquest matrimoni nasqué Felip Curtoys Valls.

Vicenta Valls Escandell, germana de l'apotecari Josep i tia de la mare de Felip Curtoys, es casà amb Joan Wallis Gotarredona i fou la mare de la segona i penúltima generació eivissenca de l'estirp dels Wallis: Edmund, Joan, Jordi, Guillem i Carolina Wallis Valls.

NIETO

El primer Nieto que s'establí a Eivissa fou un manyà anomenat Francesc, contemporani de Maurici Valls. Un nét del manyà anomenat també Francesc

fou patró i Josep Nieto Ferragut, nét del patró, ja era pilot. Josepa Nieto Prats, filla del pilot, es casà amb el mestre d'escola català Antoni Albert Baquer. Antoni i Josepa foren els pares d'Antoni Albert Nieto.

PUGET

El primer Puget que es troba a Eivissa és Josep Puget Navarro, natural de Barcelona, el qual l'any 1979 es casà a Eivissa amb Manuela Rabell Mas, també natural de Barcelona. Narcís Puget Viñas era besnéta de Josep Puget i Manuela Rabell; en descendia per la línia del notari Narcís Puget Rabell i era fill de Salvador Puget Sentí, fill de dit notari. Salvador, el seu pare, era germà del també notari Narcís Puget Sentí i del canonge Toribio Puget Sentí.

Una altra línia genalògica procedent de Josep i Manuela era la que passant pel mestre Esteve Puget Rabell i pel seu fill Josep Puget Corrons, farmacèutic, arribava fins a César Puget Casuso, també farmacèutic, i cosí segon de Narcís Puget Viñas. Aquestes dues línies divergents de Pugets es tornaren a apropar pels desposoris successius dels dos fills de cosins, César i Narcís, amb Guillermina Riquer Wallis.

VIÑAS

Per part de mare, Narcís Puget procedia de Ramon Viñas de Mateu, un tarragoní que s'establí a Eivissa a mitjan segle XVIII. Francesca Viñas Galibardo, mare de Narcís, era rebesnéta de dit Ramon. La línia que conduïa de Ramon a Francesca passava per Jaume Viñas de Ramon, patró, Vicent Viñas de Jaume, forner, i Vicent Viñas de Vicent, fuster.

Narcís pertanyia a la cinquena generació eivissenca dels Viñas, descendents de Mateu, la mateixa generació a la que pertanyen, per una altra línia genealògica, els Viñas de més edat que actualment viuen a Eivissa.

JOAN PLANELLS RIPOLL

Vicent Serra Orvay.

